

Zatwierdzono:

Wojewoda Małopolski

dnia 31.12.2015 r.

**KIERUNKI DZIAŁANIA ORAZ PLAN PRACY
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU
OCHRONY ŚRODOWISKA W KRAKOWIE
NA 2016 ROK**

Kraków, grudzień 2015 r.

I. WPROWADZENIE

Kierunki działania oraz Plan pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie opracowano na podstawie:

- ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity – Dz. U. z 2013 r., poz. 686, z późn. zm.),
- „Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2016 r.” zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- „Ogólnych kierunków działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016-2020 (z perspektywą do 2025 r.)” zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- Budżetu zadaniowego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie.

II. ROCZNY PLAN DZIAŁAŃ KONTROLNYCH WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W KRAKOWIE W 2016 ROKU

Roczny plan działalności kontrolnej został sporządzony zgodnie z wymogami zawartymi w art. 5a. ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 686, z późn. zm.).

1. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących środowiska

W województwie małopolskim największe zagrożenie dla zanieczyszczenia powietrza jak i jakości wód powierzchniowych stanowi działalność antropogeniczna pochodząca głównie z sektora bytowego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2014 roku potwierdziła występujące w poprzednich latach przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na terenie województwa, a także dwutlenku azotu w Aglomeracji Krakowskiej, co skutkuje kontrolowaniem stężeń zanieczyszczeń na obszarach przekroczeń oraz realizacją wszystkich działań określonych w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego opracowanym w 2013 roku i wdrożonym uchwałą Nr XLII/662/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30.09.2013 roku. W 2014 roku stwierdzono obniżenie się poniżej poziomu docelowego pyłu PM2,5 w strefie Tarnów.

Przy wyborze celów kontrolnych, uwzględniono:

- Ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016-2020 (z perspektywą do 2025 r.) określone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2016 r.,
- obowiązki raportowania do Komisji Europejskiej wynikające m.in. z Traktatu Akcesyjnego - Środowisko naturalne określane przez Ministra Środowiska,
- wyniki monitoringu powietrza w województwie małopolskim,
- wyniki klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2014,
- ocenę jakości powietrza w województwie małopolskim w 2014 r.,
- wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego w województwie małopolskim w 2014 r.,
- wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w 2014 r. w województwie małopolskim,
- podstawowe problemy ochrony środowiska na terenie województwa oraz wnioski z oceny

- stanu przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez kontrolowane podmioty,
- przegląd zakładów o dużym ryzyku zaistnienia awarii (kontrola co najmniej raz w roku) i o zwiększonym ryzyku zaistnienia awarii (kontrola co najmniej raz na trzy lata),
- przegląd stacji demontażu pojazdów z wykazu Marszałka Województwa Małopolskiego (kontrola co najmniej raz w roku) oraz informacje o nielegalnych stacjach demontażu,
- dane z rejestrów prowadzonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska o podmiotach podlegających ustawie o sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- dane zawarte w ewidencji kontroli i ewidencji podmiotów korzystających ze środowiska oraz dokumentacji przebiegu i efektów kontroli, w tym również dane z prowadzonej przez WIOŚ listy zakładów eksploatujących instalacje podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- skargi i interwencje wpływające do WIOŚ,
- zasady planowania kontroli określone w Systemie Kontroli opracowanym w ramach Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska na podstawie doświadczeń norweskich”,
- możliwości organizacyjne Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie.

2. Obszar objęty planem kontroli

W 2016 r. planuje się realizację zadań kontrolnych przez wykonywanie na terenie województwa małopolskiego inspekcji terenowych w zakładach należących do podmiotów korzystających ze środowiska oraz kontroli bez wyjazdu w teren, opartych na analizie posiadanej albo dostarczonej do WIOŚ dokumentacji.

Zadania kontrolne Inspekcji Ochrony Środowiska wymienione zostały w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 686, z późn. zm.) oraz w ustawach i przepisach szczególnych.

Plan kontroli

Ustalono realizację 37 celów kontrolnych (tzw. krajowych) wskazanych do wykonania przez GIOŚ (pismo GIOŚ z dnia 26 listopada 2015 r., znak: DIiO-073/156/2015/ad,mw).

Lista celów kontrolnych przyjęta do realizacji w roku 2016

Numer	Nazwa celu
1.	Kontrola realizacji przez gminy zadań dotyczących zamykania składowisk odpadów komunalnych określonych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014 r.
2.	Kontrola przestrzegania wymagań w zakresie postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi.
3.	Kontrola przestrzegania przepisów prawa przez wytwórców odpadów wydobywczych oraz zarządzających obiektami unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.
4.	Kontrola przestrzegania wymagań wynikających z ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
5.	Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych.
6.	Kontrola przestrzegania wymagań wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach przez podmioty prowadzące działalność w zakresie wytwarzania, zbierania i przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.
7.	Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagając uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

8.	Kontrola wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi.
9.	Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji substancji i energii do powietrza.
10.	Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych.
11.	Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
12.	Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie używania czynników chłodniczych oraz obrotu nimi.
13.	Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
14.	Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
15.	Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
16.	Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
17.	Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance).
18.	Kontrola wyeliminowania z użytkowania instalacji i urządzeń zawierających poniżej 50 ppm PCB.
19.	Kontrola zadań zawartych w KPGO 2014 „Likwidacji magazynów i mogilników środków chemicznych ochrony roślin”.
20.	Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
21.	Kontrola w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż gazu łupkowego.
22.	Kontrola w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
23.	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
24.	Kontrola stacji demontażu pojazdów.
25.	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
26.	Kontrola funkcjonowania systemu transgranicznego przemieszczania odpadów.
27.	Kontrola funkcjonowania instalacji przetwarzających i wytwarzających odpady, do których są przywożone, lub z których są wywożone odpady w ramach transgranicznego przemieszczania odpadów.
28.	Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do otoczenia przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
29.	Kontrola przestrzegania ustawy o odpadach.
30.	Kontrola przedsiębiorców przetwarzających odpady w procesie pirolizy, a także odbiorców wytwarzanych w wyniku pirolizy.
31.	Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, komunalnych osadów ściekowych oraz kontrola rolniczego wykorzystania ścieków w produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
32.	Kontrola przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna
33.	Kontrola stosowania i przechowywania nawozów organicznych/środków wspomagających właściwości gleby/ odpadów (tzw. pofermentów) wyprodukowanych

	w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
34.	Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin na Obszarach Szczególnie Narażonych na spływy azotu ze źródeł rolniczych.
35.	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
36.	Kontrola wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.
37.	Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.

W 2016 roku przewidziano również do realizacji kontrole w ramach 3 ogólnopolskich cykli kontrolnych:

- Kontrola w zakresie realizacji zadań własnych gmin wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- Kontrola w zakresie realizacji zadań regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy o odpadach.
- Kontrola realizacji przestrzegania przepisów ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, dotyczących SZWO i F-gazów.

3. Wykaz zakładów objętych planem, w tym wykaz instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego

Zestawienie ilości kontroli planowych - kompleksowych, problemowych oraz opartych o dokumentację przedstawiono w tabeli poniżej:

Liczba planowanych kontroli ogółem	Liczba planowanych kontroli w terenie			Liczba planowanych kontroli opartych o dokumentację	Planowana rezerwa czasu na inne kontrole w % czasu przeznaczonego na kontrole	Liczba etatów inspekcyjnych łącznie z naczelnikiem wydziału inspekcji wg stanu na 30.10.2015 r.
	ogółem	kompleksowych	problemowych			
1	2	3	4	5	6	7
1288	578	61	517	710	40	51

Zakłada się rezerwę czasową 40% na kontrole pozaplanowe.

Szczegółowy wykaz zakładów planowanych do kontroli umieszczony jest w ISK – Informatycznym Systemie Kontroli.

Planując ilość kontroli w 2016 roku wzięto pod uwagę wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, ustawowe obowiązki, zasoby kadrowe i finansowe Wydziału Inspekcji i Działów Inspekcji WIOŚ oraz wymagane do osiągnięcia wskaźniki, wypracowane w wyniku wdrożenia zmian w ramach realizacji Projektu PL0100.

W 2016 roku zaplanowano do zrealizowania 1288 kontroli, w tym:

- 578 kontroli typowych, w których uczestniczy kontrolowany podmiot,
- 710 kontroli opartych na analizie dokumentacji dostarczanej obligatoryjnie do WIOŚ.

Wg stanu na 31 października 2015 r. zobowiązanych do posiadania pozwolenia zintegrowanego są: 141 zakłady (230 instalacji). Liczba zakładów, jak i instalacji jest zmienna z uwagi na powstające nowe zakłady (instalacje) posiadające pozwolenia zintegrowane, jak i „stare zakłady” z uwagi na przeprowadzoną restrukturyzację i zwolnione z takiego obowiązku.

4. Procedury opracowywania programów kontroli planowych

Planowanie kontroli prowadzone jest w oparciu o przyjętą kategoryzację zakładów, uwzględniającą przede wszystkim stopień oddziaływania (ryzyko) działalności prowadzonej przez operatora na środowisko, planowanie cykli kontrolnych oraz planowanie kontroli w oparciu o ustalone krajowe lub wspólnotowe priorytety. Podstawową jednostką podlegającą kontroli jest zakład rozumiany jako konkretne miejsce prowadzenia działalności lub eksploatacji instalacji. Przy sporządzaniu planu kontroli na rok 2016 wygenerowano z Informatycznego Systemu Wspomagania Kontroli zakłady do kontroli w oparciu o tabele ryzyka. System uwzględnił ilość zakładów wybranych do kontroli w zależności od poszczególnych kategorii:

- kategoria I (ryzyko najwyższe) - kontrola co roku - 100 % zakładów tej kategorii,
- kategoria II (ryzyko wysokie) - kontrola co 2 lata - 50 % zakładów tej kategorii,
- kategoria III (ryzyko średnie) - kontrola co 3 lata - 33 % zakładów kat. III,
- kategoria IV (ryzyko niskie) - kontrola co 4 lata lub rzadziej - 25 % zakładów kat. IV.

Zgodnie z Systemem Kontroli przy planowaniu nie uwzględniono zakładów z kategorii V.

Do wygenerowanych z ISWK zakładów, przyporządkowano ustalone cele kontroli i cykle kontrolne. Wykaz zweryfikowano i uzupełniono takimi zakładami z ewidencji, niewygenerowanymi przez ISWK, których kontrola jest uzasadniona wybranymi celami kontroli. Przyjęto zasadę, że zakład w ramach planu na 2016 rok może być kontrolowany tylko jeden raz. Kontroli planowej przypisany został jeden lub kilka celów kontrolnych. Ewentualne kolejne kontrole zakładu mogą być realizowane jako kontrole pozaplanowe, w tym interwencyjne. Kontrole planowe w terenie, zgodnie z Systemem Kontroli, ze względu na charakter i zakres dzielą się na kontrole kompleksowe i problemowe.

Roczny plan kontroli obejmuje kontrole kompleksowe i problemowe zakładów, w tym kontrole wyrobów, w ramach tzw. „nadzoru rynku” oraz cykle kontrolne zakładów o zasięgu krajowym. Ilość zaplanowanych kontroli o charakterze kompleksowym stanowi 10%, a o charakterze problemowym 90% ilości kontroli typowych ogółem.

Kontrole planowe oparte na analizie dokumentacji dostarczanej obligatoryjnie do WIOŚ obejmują:

- wyniki pomiarów automonitoringowych prowadzonych przez podmioty korzystające ze środowiska (art. 147 i 149 ustawy Prawo ochrony środowiska),
- wykazy zawierające dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (art. 263 ustawy j.w.).

5. Procedury kontroli nieplanowych

W planie na rok 2016 zapewniono 40 % rezerwę czasu na kontrole inne niż planowe.

Przeprowadzane będą typowe kontrole terenowe, w związku z napływającymi wnioskami o podjęcie interwencji, dotyczących naruszenia wymagań ochrony środowiska oraz kontrole inne niż typowe, połączone z wyjazdem w teren, m.in. takie jak: kontrole transportów towarów i odpadów, kontrole na wniosek organu przed wydaniem decyzji na przetwarzanie odpadów, rozpoznanie zgłoszonego zanieczyszczenia. Niezależnie od tego przewiduje się wykonywanie kontroli pozaplanowych opartych na analizie dokumentacji m. in. w związku z:

- czynnościami poprzedzającymi wydanie opinii dotyczącej raportu o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- czynnościami poprzedzającymi wydanie opinii dotyczącej projektów planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie poważnych awarii przemysłowych,
- czynnościami poprzedzającymi wydanie opinii w związku z postępowaniem GIOŚ w sprawie zezwolenia na transgraniczne przemieszczanie odpadów,
- oceną przestrzegania wymagań przez nowe przedsięwzięcia określone w §2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397, z późn. zm.),
- oceną zasadności interwencji na podstawie posiadanych dokumentów.

Jednym z zaplanowanych zadań będzie kontynuacja projektu inspekcyjnego IMPEL TFS w ramach prowadzonych wspólnych akcji kontrolnych na drogach i przejściach granicznych. Kontrole te będą realizowane w 2016 roku w ścisłej współpracy ze służbami zaangażowanymi w sprawowanie nadzoru nad transgranicznym przemieszczaniem odpadów.

III. MONITORING ŚRODOWISKA

1. Państwowy Monitoring Środowiska

Jednym z podstawowych zadań Inspekcji jest zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska, poprzez realizację zadań ujętych w Programie państwowego monitoringu środowiska (PMŚ), utworzonego ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2013 r., poz. 686, z późn. zm.).

PMŚ zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.) stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Na poziomie województwa zadania Państwowego Monitoringu Środowiska wykonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska, jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie (art. 3 i art. 5 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska).

Jednym z głównych celów realizacji zadań PMŚ jest wytwarzanie danych i opracowywanie ocen niezbędnych do wywiązania się Polski z wymagań zawartych w przepisach UE, w szczególności o charakterze ramowym, dotyczących ochrony środowiska, a także wypełnienia podpisanych i ratyfikowanych przez Polskę umów międzynarodowych. Państwowy Monitoring Środowiska zapewnia dane podlegające udostępnianiu w myśl przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.), regulujących sprawy swobodnego dostępu do informacji o środowisku.

Informacje wytworzone w ramach PMŚ wykorzystywane są przez jednostki administracji rządowej i samorządowej dla potrzeb operacyjnego zarządzania środowiskiem za pomocą instrumentów prawnych oraz do celów monitorowania skuteczności programów i działań oraz strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska.

W celu wywiązania się z powyższych obowiązków ustawowych w roku 2016, w oparciu o „*Program państwowego monitoringu środowiska województwa małopolskiego na lata 2016-2020*”, kontynuowane będą w oparciu o dotychczasową strukturę czterech podsystemów:

- monitoringu jakości powietrza,
- monitoringu jakości wód,
- monitoringu hałasu,
- monitoringu pól elektromagnetycznych,

poniższe zadania:

1. Pomiary i ocena jakości powietrza w strefach w oparciu o przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszony PM10 i PM2,5 oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(α)pirenu i innych WWA w pyłe PM10.
2. Pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM2,5 dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia.
3. Monitoring tła miejskiego pod kątem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).
4. Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża.
5. Badania i ocena stanu rzek, w tym zbiorników zaporowych.
6. Obserwacje elementów hydromorfologicznych dla potrzeb oceny stanu ekologicznego wód powierzchniowych.
7. Badania i ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych ujmowanych do zaopatrzenia ludności.
8. Pomiary i ocena stanu akustycznego środowiska.
9. Pomiary i ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.
10. Wdrażania i obsługi baz danych PMS: JPOAT2.0, JWODA, EHAŁAS i JELMAG w ramach SI Ekoinfonet.
11. Pozyskiwanie informacji o emisjach zanieczyszczeń do wód.
12. Opracowanie raportu o stanie środowiska w województwie w 2015 roku oraz raportów tematycznych.
13. Informowanie o stanie środowiska oraz udostępnianie informacji o jakości poszczególnych elementów środowiska w województwie z wykorzystaniem różnych form przekazywania i wizualizacji, w tym poprzez stronę internetową.
14. Opracowywanie sprawozdań z działalności monitoringowej Inspektoratu.
15. Współpraca z Republiką Słowacką na wodach granicznych w ramach grup OPZ i WFD.
16. Utrzymanie rezultatów Projektu PL0302 „Wzmocnienie kontroli przestrzegania prawa w zakresie kontroli i wykorzystania zasobów wodnych w województwie małopolskim” współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego.
17. Udział we wdrażaniu nowego systemu gromadzenia, udostępniania i przekazywania danych i informacji o stanie środowiska wytwarzanych w ramach PMS m.in. z wykorzystaniem Geograficznego Systemu Informacji (GIS), a także wdrożenie raportowania o stanie środowiska opartego o jednolitą infrastrukturę informacji przestrzennej w Europie (INSPIRE).
18. Realizacja zadań związanych z zapewnieniem wysokiej jakości danych wytwarzanych w ramach systemu, podstawowego warunku wypełnienia celów PMS stawianych mu przez ustawę. Działania związane z zapewnieniem jakości danych będą obejmowały kontynuację procesu wdrażania systemów jakości w podsystemach monitoringu, modernizację infrastruktury pomiarowej, opracowania metodyczne, organizację i udział w krajowych i międzynarodowych badaniach porównawczych oraz pomoc merytoryczną w postaci szkoleń w zakresie procedur systemowych i wymagań prawnych.

W 2016 roku zaplanowano nowe zadania:

1. W strefie małopolskiej planowane jest uruchomienie w 2016 roku:
 - ✓ nowej stacji pomiarowej tła podmiejskiego w Kaszowie (gmina Liszki), w której w sposób ciągły prowadzone będą pomiary stężeń substancji w powietrzu: NO, NO₂, NO_x, O₃,
 - ✓ 6 okresowych stanowisk pomiarowych tła miejskiego zlokalizowanych w: Chrzanowie, Dobczycach, Kalwarii Zebrzydowskiej, Muszynie, Piwnicznej-Zdroju i

Wieliczce, w których pomiary obejmujące stężenia pyłu zawieszonego PM10, SO₂, i B(a)P w pyłe PM10, będą prowadzone przy pomocy stacji mobilnej w seriach 2x2 tygodnie/kwartał. Ze względu na brak możliwości kontynuowania w 2016 roku pomiarów jakości powietrza przy ul. Semika w Suchej Beskidzkiej planowane jest ich przeniesienie na ul. Nieszczyńskiej. Zakres pomiarowy realizowany w 2016 roku będzie obejmował pomiary: pyłu zawieszonego PM10 (automatyczne i manualne), pyłu PM2,5 SO₂, i B(a)P w pyłe PM10 a w 2017 roku benzen (automatyczny).

2. W strefie miasto Tarnów (miasto>100 tys. mieszkańców) przy ul. Ks. Romana Sitko zostanie uruchomiona w 2016 roku stacja komunikacyjna z następującym programem pomiarowym: pył PM10, pył PM2,5, NO, NO₂, NO_x, CO i benzen.
3. Na mocy Porozumienia zawartego w dniu 2.07.2015 r. pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie i Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Krakowie, w 2016 roku planowane jest uruchomienie w Aglomeracji Krakowskiej 3 dodatkowych stacji pomiarowych (1 stacji komunikacyjnej przy ul. Dietla, na której będą prowadzone automatyczne pomiary pyłu PM10, NO, NO₂, NO_x oraz 2 stacji tła miejskiego, zlokalizowanych na os. Piastów i przy ul. Złoty Róg, na których będą prowadzone manualne pomiary pyłu zawieszonego PM10). Stacje należące do Gminy Miejskiej Kraków mają służyć lepszemu rozpoznaniu zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza na terenie miasta Krakowa, a w konsekwencji zwiększeniu skuteczności podejmowanych działań zmierzających do poprawy jakości powietrza.
4. Pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb realizacji ocen i prognoz w ramach monitoringu jakości powietrza.
5. Wdrażanie wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie nowych substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej.
6. Pozyskiwanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych.
7. Zakładanie i prowadzenie spraw w EZD.

Szczegółowy zakres i sposób realizacji zadań w 2016 roku został przedstawiony w „Programie państwowego monitoringu środowiska województwa małopolskiego na lata 2016-2020”, przekazany do zatwierdzenia przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Program wojewódzki PMS opracowano w oparciu o zatwierdzony przez Ministra Środowiska „Program państwowego monitoringu środowiska na lata 2016-2020”.

2. Działalność laboratoryjna

W 2016 roku Laboratorium będzie kontynuować realizację zadań statutowych. Podstawowa działalność Laboratorium w 2016 roku wynikać będzie z potrzeb komórek organizacyjnych WIOŚ (Wydział Inspekcji, Wydział Monitoringu Środowiska) oraz popytu na usługi zewnętrzne. Wykonywanie przez Laboratorium badania, wynikające z potrzeb klientów wewnętrznych i zewnętrznych wykonują Pracownie:

- Pracownia Badań Fizykochemicznych (badania fizykochemiczne),
- Pracownia Badań Automatycznych Powietrza (badania imisji)
- Pracownia Badań Terenowych (pobór próbek, badania emisji, akustyczne, PEM)
- Pracownia Badań Środowiskowych w Nowym Sączu (pobór próbek, badania biologiczne, fizykochemiczne, akustyczne),
- Pracownia Badań Środowiskowych w Tarnowie (pobór próbek, badania biologiczne, fizykochemiczne, akustyczne),

Realizacja badań

Laboratorium będzie wykonywać badania i pomiary zgodnie z metodykami i procedurami analitycznymi i pomiarowymi w oparciu o posiadaną aparaturę w obszarach:

- a) Analizy i pomiary wykonywane w ramach **kontroli** w zakresie:
 - gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami oraz ochrony gleb,
 - emisji zanieczyszczeń do powietrza (pył, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla i inne),
 - emisji hałasu,
 - promieniowania niejonizującego.
 - w przypadku wystąpienia poważnych awarii

- b) Analizy i pomiary wykonywane w ramach **monitoringu środowiska**:
 1. monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych
 2. monitoring jakości powietrza, w tym:
 - imisja zanieczyszczeń powietrza (pył PM10 i PM 2,5, SO₂, NO₂, CO, ozon, benzen),
 - oznaczenia wykonywane z próbek pyłu zawieszonego: metale ciężkie, WWA,
 - chemizm opadów atmosferycznych.
 3. monitoring hałasu i PEM :
 - prowadzenie pomiarów hałasu, w szczególności na obszarach nie objętych obowiązkiem mapowania akustycznego,
 - wdrażanie metod przestrzennej analizy zagrożeń hałasem w środowisku do oceny stanu akustycznego,
 - opracowanie map akustycznych dla miast poniżej 100 tys. mieszkańców,
 - prowadzenie pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych sztucznie wytworzonych w środowisku.

Uzyskane w trakcie badań wyniki będą przekazywane klientom, a w stosownych obszarach, zamieszczane w bazach danych lub publikowane na stronie internetowej.

Zadania będą realizowane ze środków budżetowych GIOŚ i WIOŚ oraz ze środków funduszy ochrony środowiska za pośrednictwem rezerwy budżetu państwa.

c) Analizy i pomiary wykonywane **na zlecenie**

W związku ze znacznie zwiększonym obciążeniem związanym z dużą ilością badań w PMŚ, a w szczególności w monitoringu wód powierzchniowych, ograniczone będą, w stosunku do roku poprzedzającego, badania na zlecenie.

Działalność związana z funkcjonowaniem systemu zarządzania jakością

Planuje się utrzymanie oraz doskonalenie istniejącego systemu zarządzania jakością, a także rozszerzenie akredytacji o nowe wskaźniki.

W ramach działalności związanej z funkcjonowaniem systemu zarządzania jakością Laboratorium będzie m.in. prowadzić stały nadzór nad wyposażeniem (w tym zapewnienie spójności pomiarowej), dokumentacją, wykonywać audyty wewnętrzne.

Laboratorium będzie uczestniczyć w badaniach biegłości i porównaniach międzylaboratoryjnych organizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska lub inne kompetentne organizacje we wszystkich komponentach PMŚ.

Wdrożenia

Laboratorium będzie kontynuować wdrażanie do pracy nowego wyposażenia pomiarowego, jakie pozyskano w bieżącym roku, jak również wdrażanie nowych metodyk badawczych w związku z wprowadzaniem rozporządzeń Ministra Środowiska w sprawie monitoringu środowiska.

Laboratorium będzie realizować zadania przygotowania infrastruktury technicznej dla urzędzeń pomiarowych, badawczych i wyposażenia laboratoryjnego planowanych do zakupu w ramach realizacji projektu „*Wzmocnienie monitoringu wód w zakresie procedur zapewnienia i kontroli jakości pomiarów i ocen stanu wód powierzchniowych oraz infrastruktury badawczej, pomiarowej i informatycznej*”, finansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

W roku 2016 będzie następowała kontynuacja specjalizacji poszczególnych pracowni wchodzących w skład Laboratorium oraz dalsza konsolidacja stosowanych metodyk badawczych.

Szkolenia

Laboratorium planuje uczestniczyć w szkoleniach zewnętrznych, obejmujących pracowników Laboratorium z zakresu:

1. systemu zarządzania jakością,
2. pobierania próbek oraz realizacji badań w poszczególnych komponentach,
3. metod badawczych,
4. metod pomiarów emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, imisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i PEM (pól elektromagnetycznych) w środowisku,
5. w szkoleniach w zakresie obsługi baz SI EKOINFONET,
6. szkolenia w zakresie badań biologicznych – rzek i zbiorników zaporowych.
7. bhp.

Dodatkowo, będą realizowane szkolenia wewnętrzne, na stanowiskach pracy, doskonalące pracę analityków i pomiarowców.

Współpraca

Laboratorium będzie prowadzić współpracę z:

1. Krajowym Laboratorium Referencyjnym i Wzorcującym ds. Badań Jakości Powietrza GIOŚ,
2. Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska w zakresie opiniowania i wdrażania metodyk badawczych,
3. innymi laboratoriami, głównie wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, przez wymianę doświadczeń w zakresie działań obejmujących zadania statutowe,
4. wyższymi uczelniami technicznymi i instytutami naukowymi,
5. innymi instytucjami w zakresie dotyczącym działalności laboratoryjnej.

Edukacja

Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie będzie prowadzić działalność edukacyjną dla uczniów szkół średnich i studentów. Dodatkowo Laboratorium prowadzi praktyki zawodowe najczęściej w wymiarze dwóch tygodni lub jednego miesiąca dla studentów szkół wyższych; szkoli stażystów i wolontariuszy.

IV. Współpraca z zagranicą

Współpraca z Republiką Słowacką na wodach granicznych

W roku 2016 będzie kontynuowana współpraca z Republiką Słowacką, wypełniając zapisy Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Słowackiej (Warszawa 14.05.1997 r.), w ramach badań jakości wód granicznych według ustalonego programu badawczego na rok 2016 i zatwierdzonego przez Polsko-Słowacką Komisję do spraw wód granicznych. W ramach WPMS prowadzone będą badania wód przygranicznych w 4 ppk monitoringu granicznego (w zakresie uzgodnionym ze stroną słowacką) tj.:

<i>Nazwa ppk</i>	<i>Nazwa JCWP</i>	<i>Kod JCWP</i>	<i>Częstotliwość</i>
Dunajec - Czerwony Klasztor	Dunajec od Zb. Czorsztyń do Grajcarka	PLRW200015214195	od 4 do 12 razy/rok w zależności od wskaźnika 3 wskaźniki biologiczne (1-2/rok)
Poprad - Leluchów	Poprad od Smereczka do Łomniczanki	PLRW200015214239	od 4 do 12 razy/rok w zależności od wskaźnika 3 wskaźniki biologiczne (1-2/rok)
Poprad - Piwniczna	Poprad od Smereczka do Łomniczanki	PLRW200015214239	od 4 do 12 razy/rok w zależności od wskaźnika 3 wskaźniki biologiczne (1-2/rok)
Czarna Orawa - Jabłonka	Czarna Orawa od Zubrzyicy bez Zubrzyicy do ujścia	PLRW120014822279	od 4 do 12 razy/rok w zależności od wskaźnika 3 wskaźniki biologiczne (1-2/rok)

Dla monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) wykonana zostanie ocena stanu wód, która będzie zharmonizowana ze stroną słowacką.

W 2016 r. planowane są 4 spotkania pracowników laboratoriów strony polskiej oraz strony słowackiej, na których zostaną porównane oraz ujednoczone wyniki badań wód granicznych.

W 2016 r. będą pracowały w tym zakresie dwie polsko-słowackie grupy robocze: OPZ - Grupa Robocza do spraw ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem i WFD - Grupa Robocza do spraw zapewnienia realizacji zadań wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej, których członkami ze strony polskiej są przedstawiciele Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie. Obie grupy działają w ramach Polsko-Słowackiej Komisji do spraw wód granicznych.

Grupa OPZ w 2016 r. ma zaplanowane 2 spotkania. Na spotkaniu, które odbędzie się pod koniec I kwartału 2016 r. zostaną wykonane oceny stanu wód w JCWP przygranicznych, zaplanowany zostanie monitoring wód granicznych na rok 2017, członkowie obu części Grupy OPZ wymienią się informacjami o inwestycjach wykonanych w roku 2015 oraz o zdarzeniach na wodach granicznych, które mają wpływ na jakości wód granicznych. Drugie spotkanie Grupy OPZ odbędzie się w sytuacji, gdy wystąpi potrzeba wymiany informacji między stroną polską i słowacką.

V. UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I STANIE ŚRODOWISKA

Najważniejszymi zadaniami w 2016 r. w zakresie upowszechniania informacji o Inspekcji Ochrony Środowiska i stanie środowiska będą:

1. Upowszechnianie dostępu do informacji o środowisku, w tym aktualizacja i rozwój strony internetowej.

2. Współpraca z regionalnymi i lokalnymi mediami, m.in. poprzez dostarczanie informacji na temat podejmowanych działań oraz o wynikach prowadzonej działalności (np. udzielanie wywiadów w sprawach znajdujących się w kompetencjach WIOŚ).
3. Włączanie się w wybrane regionalne i lokalne inicjatywy edukacyjne oraz informacyjne dotyczące stanu i ochrony środowiska (m. in. współpraca z władzami samorządowymi w zakresie likwidacji emisji niskiej oraz komunikacyjnej).
4. Współpraca z ekologicznymi organizacjami pozarządowymi.
5. Stała współpraca w obszarze komunikacji zewnętrznej z Wydziałem Strategii i Promocji GIOŚ (przekazywanie informacji, współtworzenie polityki informacyjnej Inspekcji).

VI. ZADANIA ORGANIZACYJNE

Budowa Laboratorium

W 2016 r. będzie kontynuowana budowa laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie i Krajowego Laboratorium Referencyjnego i Wzorcującego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z siedzibą w Krakowie rozpoczęta w IV kwartale 2015 r. Termin zakończenia inwestycji przewidziany jest na maj 2017 r.

Usprawnienie i zwiększenie efektywności działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie

- System elektronicznego obiegu dokumentów EZD oraz platforma ePUAP.

W 2016 r. będzie kontynuowany proces wdrożenia systemu EZD w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Krakowie (wdrożenie wersji 3.17.Z.).

Wojewódzki Inspektorat będzie kontynuował działania w celu automatyzacji procesów komunikacji pomiędzy urzędami drogą elektroniczną, w szczególności poprzez wykorzystanie platformy ePUAP.

- Organizacja szkoleń w celu doskonalenia wiedzy i umiejętności wykonywania zadań przez pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie.

Pracownicy Inspektoratu będą brać udział w szkoleniach zewnętrznych, przede wszystkim w szkoleniach organizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z planem szkoleń GIOŚ (szkolenia specjalistyczne) oraz Szefa Służby Cywilnej i KPRM, a także w szkoleniach wewnętrznych w celu doskonalenia wiedzy i umiejętności wykonywania powierzonych zadań.

Informacje i materiały uzyskane w trakcie szkoleń będą upowszechniane wśród pracowników za pomocą systemu EZD.

- Aktualizacja aktów prawa wewnętrznego

W 2015 r. w celu usprawnienia funkcjonowania jednostki będą kontynuowane prace związane ze sporządzaniem oraz aktualizacją instrukcji, regulaminów i zarządzeń wewnętrznych.

- Doskonalenie metod zarządzania w urzędzie

W celu wspierania procesu zarządzania, usprawnienia pracy oraz obsługi obywatela Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie będzie wdrażał narzędzia wypracowane w ramach projektu „Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie” realizowanego na zlecenie KPRM w urzędach administracji rządowej.